

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ
МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ПРИКЛАДІ
ПрАТ “ЛАКТАЛІС – МИКОЛАЇВ”**

Т. П. Дворніцька, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,

*С. О. Козаченко, студент АФіБ “Вістула” (Польща),
Миколаївський національний аграрний університет*

У статті досліджено сучасні тенденції розвитку підприємств молокопереробної промисловості України на прикладі ПрАТ “Лакталіс – Миколаїв” на основі фінансової звітності та офіційних статистичних даних. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю ефективного управління діяльністю молокопереробних підприємств в умовах сучасного стану економіки, а також визначенню рекомендацій щодо забезпечення ефективного функціонування ПрАТ “Лакталіс – Миколаїв”.

Ключові слова: молокопереробне підприємство, молочна продукція, молоко.

Постановка проблеми. Молокопереробна промисловість є однією з пріоритетних галузей молочної індустрії України, що зумовлено значущістю молока і молокопродуктів в життєдіяльності людини і суспільства та значним потенціалом даних підприємств у вирішенні світової продовольчої безпеки.

Згідно з даними статистичної інформації щодо господарювання вітчизняних молокопереробних підприємств простежуються негативні тенденції, що склалися у молокопереробній промисловості останніми роками. Так, у 2016 році в Україні було вироблено 1,6 млн т молочних продуктів, це на 0,05 млн т менше, ніж у 2015, та на цілих 0,3 млн т, ніж два роки тому [1].

Стабільність та ефективність функціонування молокопереробних підприємств має велике значення як для самих підприємств, так і для суспільства в цілому. Адже рівновага, збалансованість, зростання обсягів виробництва, реалізації продукції, ефективного використання ресурсів і в зв'язку з цим отримання прибутку дає можливість підприємствам почувати себе у сучасних умовах господарювання більш впевнено, і основне – розвиватися.

Аналіз останніх досліджень. Проблематика даної статті попередньо частково розглядається у роботах таких вчених як: Н.Белінська, В.Бойко, Л.Корчевська, П.Саблук, О.Сопко, Т.Тимофійв, О.Пащенко, А. Погребянк, А.Пономаренко та іншими. Також дослідження щодо молочної галузі висвітлюється аграрними виданнями, а також аграрними організаціями такими як Національна асоціація молочників України “Укрмолпром”.

Мета статті полягає у дослідженні сучасних тенденцій діяльності підприємства молокопереробної промисловості України на прикладі ПрАТ

“Лакталіс – Миколаїв”, а також визначенні перспектив його розвитку підприємства в умовах сьогодення.

Виклад основного матеріалу. Одним з лідируючих молокопереробних підприємств Півдня України є Приватне акціонерне товариство “Лакталіс-Миколаїв” (далі – ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв”). Основними видами його діяльності є перероблення молока, виробництво масла та сиру, оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами, роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах. ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” представлене на ринку різними торговими марками, серед яких “President”, “Дольче”, “Фанні”, “Lactel” “Galbani” “Societe”, “Локо Моко”, “Лактонія”. Це являє собою широкий асортимент товарів: молоко, сметану, йогурти, десерти, сири [2].

Однією з найбільш основних характеристик діяльності ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” є його майновий стан, що зазнає впливу з боку, як внутрішніх так і зовнішніх факторів. Провівши горизонтальний аналіз майна підприємства, ситуацію можна назвати регресивною. Незважаючи на загальне збільшення вартості майна підприємства на 29 033 тис грн., проаналізувавши кожну статтю окремо, визначимо регресивні тенденції по всім показникам, окрім короткострокової дебіторської заборгованості, і як результат – всіх оборотних активів разом взятих. Зростання розміру дебіторської заборгованості можна розглядати позитивною чи негативною тенденцією, залежно від того чи змінилася виручка від реалізації продукції. За період 2013-2015 роки виручка від реалізації продукції та послуг ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” зменшилась на 1842 тис грн. Тому можна зробити висновок, що зростання дебіторської заборгованості є негативною тенденцією і є проявом зміни політики підприємства щодо розрахунків із дебіторами [2].

Темп росту незавершених капітальних інвестицій підприємства зменшився на 65,96%, а це означає успішне введення в експлуатацію будівель, придбаних об’єктів основних засобів.

Фінансування поточної та інвестиційної діяльності ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” здійснює за рахунок власного капіталу та короткострокових зобов’язань. Зареєстрований та додатковий капітал протягом трьох років залишаються без змін, резервний капітал збільшився на 29,4%. Також спостерігається тенденція щодо значного збільшення непокритого збитку.

Поточні зобов’язання емітента складаються з короткострокових кредитів банків, поточних кредиторських заборгованостей, поточних забезпечень на інших поточних зобов’язань.

Основним показником діяльності підприємства є визначення його прибутковості [3], що проаналізовані у таблиці 1.

**Аналіз фінансових результатів ПрАТ “Лакталіс – Миколаїв”
за 2013-2015рр, тис грн**

Стаття	2013р	2014р	2015р	Відхилення 2015р до 2013р	
				тис грн	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	619400	596791	617558	-1842	-0,29
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(496137)	(511475)	(551990)	55853	11,25
Валовий: прибуток (збиток)	123263	85318	65568	-57695	-46,8
Інші операційні доходи	17498	15195	21919	4421	25,26
Адміністративні витрати	(21923)	(14854)	(16597)	-5326	-24,29
Витрати на збут	(15716)	(15032)	(23430)	7714	49,08
Інші операційні витрати	(23531)	(30740)	(45908)	22377	95,09
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	79591	39887	1552	-78039	-98,05
Інші доходи	27155	14946	122078	94923	349,55
Фінансові витрати	(2207)	(3315)	(6161)	3954	179,15
Інші витрати	(3328)	(108523)	(219496)	216168	6495,43
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	101212	(56999)	(102027)	-203239	-200,8
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	79849	(56999)	(102027)	-181876	-227,77
Сукупний дохід	79849	-56999	-102027	-181876	-227,77

Джерело: сформовано і розраховано автором за даними фінансової звітності ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” [2]

Аналіз фінансових результатів визначив, що чистий дохід майже залишився без змін і зменшився лише на 0,29%. Собівартість збільшилась на 1 55 853 тис грн або на 11,25%, але незважаючи на це, валовий прибуток зменшився майже на половину –46,8%. У загальному підсумку чистий прибуток знизився на 227,77% і перетворився на збитки в розмірі 102 027 тис грн.

Одним з шляхів удосконалення діяльності ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” є аналіз його маркетингової стратегії, що свідчить про доцільність застосування можливих підходів до вибору нових маркетингових заходів з обґрунтуванням ліміту витрат, які мають принести приріст прибутку принаймні не менший, ніж сума витрат за цією статтею витрат. Дане зауваження сформоване виходячи з того, що: по-перше, в місті Миколаїв майже відсутня будь-яка реклама торгових марок ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв” – як зовнішня, так і телевізійна. Це свідчить про недостатнє залучення коштів на маркетингові цілі, зокрема – на рекламу, правильну подачу та розділення цільової аудиторії; по-друге, підприємство не виконує жодної діяльності по

поширенню так званого УНТ-молока, що є досить популярним серед покупців в Європейському Союзі [4]. Таке молоко виготовляється шляхом миттєвої термічної обробки нагріванням на кілька секунд до температури 120°C і миттєвим охолодженням до 4-5°C. При цьому знищується більшість патогенів. Такою низькою популярністю це молоко користується через свою найважливішу перевагу – можливість зберігання до 6 місяців при кімнатній температурі.

У разі успішної маркетингової кампанії, підприємство стане не тільки найбільшим, а й чи не єдиним масовим постачальником УНТ-молока, що позитивно відобразиться на обсягах реалізації продукції ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв”.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Складність молокопереробного виробництва, велика кількість діючих у ньому чинників справляють неабиякий вплив на економічну ефективність ПрАТ “Лакталіс-Миколаїв”. Важливо також відзначити, що ринкове середовище зумовлює постійні зміни виробничої структури підприємства, впровадження прогресивних технологій виробництва, нових маркетингових заходів, тому виникає об’єктивна необхідність постійного перегляду організації процесів прогнозування та планування і застосування нових їх методів.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Матеріал офіційного сайту Групи “Лакталіс-Миколаїв” [Електронний ресурс]. – <http://lactalis.com.ua/ua>
3. Мошенський С. З. Економічний аналіз: підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / С. Мошенський, О. Олійник / за ред. д.е.н., проф. Ф. Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 704 с.
4. Сопко О. М. Перспективи входження вітчизняної молочної індустрії на ринок ЄС шляхом посилення конкурентоспроможності бренду / О. Сопко, І. Бойчик // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – № 6. – Ч. 3. – С. 42-49.

T. Dvornitskaya, S. Kozachenko. The state and prospects of development of domestic mine-fertilizer enterprises in the example PJSC “Laktalis - Mikolaiv”.

In the article the modern tendencies of development of the enterprises of dairy processing industry of Ukraine on the example of PrAT “Lactalis - Mykolayiv” on the basis of financial reporting and official statistical data are researched. The urgency of the research is due to the need for efficient management of the activity of dairy processing enterprises in the conditions of the current state of the economy, as well as the definition of recommendations for ensuring the effective functioning of the Laktalis-Mykolayiv Private Limited Liability Company.

Keywords: dairy processing enterprise, milk products, milk.

*Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Козаченко Л. А.
Миколаївський національний аграрний університет*